

INLEIDING

De belangrijkste taaleenheid is de **zin**.

Op papier is een zin een combinatie van woorden die inhoudelijk samen een geheel vormen. Zo'n inhoudelijke eenheid is ook een herkenbare eenheid: een zin begint namelijk met een hoofdletter en eindigt doorgaans met een punt.

Zinnen vormen ook een hoorbare eenheid: je maakt bijvoorbeeld gebruik van pauzes.

In dit bundeltje bestuderen we alleen zinnen op papier.

Let op:

- 1 Zinnen kunnen bestaan uit één woord of uit meer woorden. In dit bundeltje behandelen we uitsluitend zinnen die bestaan uit twee of meer woorden.
- 2 Twee of meer woorden die samen een eenheid vormen noemen we een woordgroep: *een spannende film, op de tv, zeer lief*.
- 3 In een zin komen ook woorden in hun eentje voor, zoals *ik, gisteren, loopt*.

Die losse woorden en die groepjes woorden in een zin noemen we **zinsdelen**. Ieder zinsdeel heeft een eigen rol in de zin. We zeggen: ieder zinsdeel heeft een **functie** in de zin.

In dit grammatica-bundeltje bestuderen we hoe een zin is opgebouwd. We onderzoeken uit welke zinsdelen een zin bestaat. Anders gezegd: we gaan een zin **ontleden**.

Het aanwijzen van de rol oftewel het geven van de functie van een zinsdeel in een zin, noemen we **redkundig ontleden**.

De belangrijkste functies in een zin zijn:

- gezegde (werkwoordelijk en naamwoordelijk gezegde)
- onderwerp
- lijdend voorwerp
- meewerkend voorwerp
- voorzetselvoorwerp
- bijwoordelijke bepaling
- bepaling van gesteldheid / dubbelverbonden bepaling
- ondergeschikte bepalingen (*altijd deel van een zinsdeel*)
  - bijvoeglijke bepaling
  - ondergeschikte bijwoordelijke bepaling

In dit bundeltje besteden we ook aandacht aan de samengestelde zin.

In het andere deel van deze Nederlandse grammatica gaan we onderzoeken tot welke woordsoort ieder woord van een zin behoort. Het herkennen en het noemen van de woordsoort waartoe ieder woord van een zin behoort, noemen we **taalkundig ontleden**.